

A I O T A I T
CLARISSIMO VIRO D. GERAR-
DO MERCATORI, R V P E L M V N-
D A N O, PHILOSOPHO ET MATHEMA-
tico illustri: ac amico suo longe charissimo
IOANNES DEE LONDINENSIS.
S. D. P.

N D E C I M V S iam
agitur annus (humanissime, do-
cissimeq;; mi GERARD E ab
illo, quo nostris ego relictis Aca-
demis, emnibusq; nostrarū scho-
larum, in artium septem liberaliū
dictarū professione, percursis or-
dinibus: sine subere (vt in prouer-
bio est, nare: & in Regiones trans-
marinas cōperam peregrinari: ad
iuptos inuestigandos fontes, à quibus hac nostra ætate, plurimi
ad nos optimarum quarumq; Artium deducebātur canaliculi:
& cum illis vitam ducere familiarem, quorum vel leuisimus
quisq; vnius diei in scribendo, labor, nobis antea domi desiden-
tibus, per anni ferè vnius spatium, satis (ad intelligendum) face-
ret negotii. Atq; in isto primæ meæ peregrinationis inchoato
cursu, quoniam in te, primum omnium, Louanii tum agentem,
incidere, maximo mihi summi Numinis obtigit fauore: & ex
tuis mecū disceptationibus, tum primas tū altissimas ut radices
ageret tota mea peregrina philosophādi ratio: Nūc proinde Ego
esse æquū censeo, rationiū; maximè consentaneū, vt iam primū
peregrinantes, laborū etiam tu meorum primitias, iure tibi ven-
dices meritissimo. Et maximè, cum mutuæ nostræ amicitiæ,
familiaritatisq; cōsuetudo ea erat, toto vt triennio, vix totos tres
simul dies, alter alterius lubens careret aspectu: & ea vtriusque
nostrūm discendi, philosophandiq; audiitas, vt postquā conue-
niremus, tribus vix horæ minutis, ab arduarum & vtilissimarum
rerum indagatione abstineremus. An non huius nostræ tam sin-
ceræ amicitiæ, & tam suauiter continuatæ philosophandi ratio-
nis, gratia, aliquod saltem σύνταγμα, vel monumentum, sem-
piternæ hominum memoriæ commendare debuimus: vt inde

EPISTOLA

suauissimum illud amicitiae vinculum, quo nostri in perpetuum copulantur animi, suis quoque nectere disputationibus, postera studiorum excretetur etas? Et non alter alterius vel cōtempnere studia, vel eruditio inuidere: capita sed simul conferre, ad veri inquisitionem, & utilissimas amplificandū disciplinas. Atq; ut hanc potissimum materiam, hoc tempore mihi tractandam, eligerem: penultimæ tuæ ad me literæ, in quibus, de nobili illa, inter nos olim agitata, controværsia, memoriam mihi velle refri-
care, videbaris, occasionem dedere. Nec in istius enodatione, seu potius demonstratione, longiore me nunc esse, vel valetudo, quæ iam per integrum annum periculosisssimè labefactata fuit (etiam si voluisse in maximè) toleravit: vel ipsa, de Cœlestium corporum virtute, Disciplina, desiderare videtur. Ex his enim quæ in medium attulimus, tum ad infinitos particula-
res, in Arte casus, Apodicticè procedēdi haberi facultas potest: tum ipsa præterea disciplinæ præcipua, in his sunt iacta, confir-
mataq; fundamenta: vnde de aliis eius Artis quid sit statuēdum
præceptis, industrio facile constabit artifici. Non tamen infinitas multorum & ἀνατολῶν τατος probo nugas, vel futilia de-
creta: quæ, nec ipsi talium scriptores, rationum stabilire mo-
mentis possint, nec ullus vñquam alias, à Naturæ virtibus ta-
lia proficiisci, obseruando intelligere. Tu ergo qui NATV-
RAE obseruantissimus esse Cultor soles: NATVRAE, in
illis Aphorismis, scrutare virtutes veras, virtutes magnas, vir-
tutes paucis vix credibiles Sapientibus, at paucissimis notas. Et ne τῶν ἀμεντῶν τατος, suo sibi malo, ea hinc expiscari, eliceréue
contendat, quæ illi non sint scripta, tu cum RECENSERIS,
edicas publicè. Atq; hæc hactenus. Cū autem in literis suis ad
me, fere omnibus, quid ipse præ manibus habeam, à me scire, so-
les contendere: & in illis certè, quas ante nominaui, penultimis
mecum egisti maximè, ut magnum illud opus meum Apodicti-
cum, de Arte noua (vt tu vocas) quām primum vel in lucem da-
rem, vel eius te ut participem facerem: me Scias, præter pericu-
losissimum, quo toto iam proximè elapso anno laboraui, mor-
bum, alia etiam multa (ab illis, qui. &c.) esse perpessum incom-
moda, quæ mea studia plurimum retardauere: Viresque etiam
meas, nondum posse tantū sustinere studii laborisq; onus, quan-
tum illud, Herculeum penè (ut perficiatur) requiret opus. Vnde
si mea

NVNC V PATORIA.

si mea haud queat opera, vel absoluī, vel emitti, dum ipse sim
superstes: Viro illud Legauī eruditissimo, grauissimoq; qui Ar-
tium Mathematicarum vnicum nobis est relictum & decus &
Columen: nimirum D. D. Petro Nonio Salaciensi: Illumq;
obnixè nuper oraui, vt, si quando posthumum, ad illum defere-
tur hoc meum opus, benignè humaniterq; sibi adoptet, mo-
disque omnibus, tanquam suo, vtatur: absoluere denique, li-
mari, ac ad publicam Philosophantium veritatem perpolire, ita
dignetur, ac si suum esset maximè. Et non dubito, quin ipse (si
per vitam valetudinēmq; illi erit integrum) voti me faciet com-
potem: cum & me tam amet fideliter: & in artes, Christianæ
Reip. summè necessarias, gnauiter incumbere, sit illi à natura
insitum: voluntate, industria, vñiq; confirmatum. Tuis igitur
votis, de laborum meorum euulgandis monumentis, nondum
me posse satisfacere, licet iam clare satis docui, Si tux tam
petitioni de scriptorum meorum habenda Catalogo, non
responderem, meritò me maximæ dannares ingratitudinis: En-
tibi ergo eorum Titulos, quę per medias meas, maximāsq; diffi-
cultates, ita à me mihi cōposita, scriptaq; extant, vt eadem (cum
viribus valeam corporis, dulcīq; fruar ocio) in publicum pro-
ducere (non mihi tantum esse cognita,) exoptem maximè.

1. *Περὶ Ακριβεῖας οὐρανοῦ Μαθηματικῆς.*
opus mathematicē demonstratum. lib. 16.
2. *De Planetarum, Inerrantium stellarum, Nu-
biumq; à centro terrę distantiis: & stella-
rum omnium veris inueniendis magnitu-
dinibus.* lib. 2. demōst.
3. *De Speculis comburentibus.* lib. 5. demōst.
4. *De Perspectiua illa qua peritissimi illustris-
simiq; vtuntur pictores.* lib. 2. demōst.
5. *De tertia & prēcipua Perspectiue parte, quę
de radiorum fractione tractat.* lib. 3. demōst.
6. *De Cœlestis Globi amplissimis cōmodita-
tibus.* lib. 2.
7. *Speculum vnitatis: siue Apologia pro Fratre
Rogerio Bachone Anglo: in qua docetur,
nihil illum per Daemoniorum auxilia feci-
sc, sed Philosophum fuisse maximum: na-*
tura

EPISTOLA NVNCV.

	turaliterq; & modis homini Ch̄ristiano li- citis, maximas fecisse res: quas, indoctum solet vulgus in Daemoniorum referre fa- cinora.	
8	De noua Nauigationum ratione-	lib. 1.
9	De Anuli Astronomici multiplici vsu, ca- pita centum.	lib. 2.
10	De Religione Christiana.	lib. 1.
11	περὶ Αὐτοῖς μὲν θεοὺς οὐκαρ.	lib. 6. demōst.

Aliorum adhuc tacebo nomina: qui tamen ante istorū quos-
dam (annuente Deo) publica frui luce possint. Hoc autem opu-
sculum, (numero duodecimum) leui munitum armatura, tan-
quā Exploratorem, in varias emitto regiones: ut vera mihi do-
ctorum proborumq; hominum referat iuditia, votāq; h̄c à me
tanta tractari, lucīq; promitti argumenta. Ut ex istius Explora-
toris relatione, mecum & doctis cum amicis, rationem inēam,
nū istas meas (qualescūque) copias, in peregrinos actū produ-
cere cāpos, vel domi, adhuc diligētius, in militari educare disci-
plina, debeam. Iam restat ut te maximē orem, egregia tua In-
uenta, tām in excellentissima illa Philosophiā parte, quāt phy-
sicavocatur, quām in geometricis, & geographicis rebus, publi-
cīs (quam primum queas) ut committas hominum studiis: sic
enim Rēpub, literariā (de qua annos ante multos, multis ma-
gnisq; tuis laboribus, es optimē meritus) istis utilissimis tuis;
nevisq; Inuentis, eximē profectō amplificabis. Valeas: Cap-
risq; tuis pulcherrimis, Deus Opt. Max. exitus largia-
tur fēlicissimos. Itēum VALE.

Londini: à nostro nato Redemp-
tore 1558 Iulii.. 20.

IOANNIS DEE LONDINENSIS

De præstantioribus quibusdam NATVRAE virtutibus
Προπονητικα & Φροντικα.

Aphorismus I.

T D E V S, ex Nihilo, contra rationis & Naturæ leges, cuncta creauit: ita in nihilum abiit, rerum creatorum aliqua nunquam potest, nisi contra rationis naturæq; leges, per Suprana-
turalem D e i p o t e n t i a m fiat.

II.

Mirabiles ergo rerum naturalium Metamorphoses fieri à nobis, in rei veritate possent, si artificiosè naturam vrgeremus.

III.

Non solum ea Esse afferendum est, quæ actu in rerum natura sunt conspicua, notaq;: Sed & illa quoq; quæ quasi seminaliter, in naturæ latebris, extare Sapientes docere possunt.

IV.

Q Vicquid actu existit, radios orbiculariter ciaculatur in singulas mundi partes, qui vniuersum mundū suo modo replent. Vnde omnis locus mundi, radios continet omnium rerū in eo actu existentium

V.

Tam substantia quam Accidēs, suam à se speciem exerunt: Sed Substantia omnis, excel-

a.i.

lentius

lentius multò quām accidens. Et Substantiarū quidem, illa quāe incorporea & spiritalis est, in hoc munere longè superat illam quāe est corpora, ac ex fluxis coāgmentata elementis. Licet quantō res sunt nobiliores, tanto incompletiorēm suam Speciem faciant: Species enim completa, idē obtinebit nōmē cū principali agente.

VI.

Sicut vna res differt ab alia, ita et earundem radij differunt in efficiendi virtute, & effectus cōditione, dū circa eandem omnino rē operantur

VII.

Radiorum quorumcunq; ab vna re in diuersas emanantium, diuersi sunt effectus.

VIII.

Quicquid in aliud agit, simile quodā modo est, at alio quidem modo dissimile prorsus illi est in quod agit, aut nulla est actio.

IX.

Quicquid in mundo est, ad aliud quid ordinem habet & conuenientiam.

X.

Quęcunq; res sunt sibi mutuo coōrdinate, vel conuenientes, vna aliam tum sponte imitatur sua, tum etiam aliquando vna ad aliam localiter accurrit: vnaq; aliam (quantum potest) tuetur & munit, etiam si interea vis sibi inferri videretur. Per harum ergo rerum naturaliū (modis

dis varijs) in mundo separatim existentium, vni-
onem: & aliarum seminaliter tantū prius in na-
tura positarum, actuationem, miranda magis,
verè, naturaliter, nec violata in Deum fide, neq;
christiana lēsa religione prestari possunt, quam
quis mortalis, credere queat.

XI.

Mūdus iste est quasi lyra, ab excellētissimo quo-
dā artifice cōcinnata: cuius chordæ, sūt hui⁹ vni-
uersitatis res singulē, quas qui dextrè tāgere pul-
sareq; nouerit, mirabiles ille elicit harmonias.

XII.

Sicut lyra constitutio quædam est tonorū cō-
sonantium atq; dissonantium, aptissima tamen
ad suauissimam & infinita varietate mirabilem
exprimēdam harmoniam: Sic Mundus iste par-
tes intra se complectitur, inter quas artissima
conspiciatur Sympathia: alias autem inter quas
dissidium acre, atq; antipathia notabilis ita ta-
mē, ut tum illarum conspiratio mutua tum ista-
rum lī, atq; dissentio, ad Totius consensionem
atq; vniōnem admirandam egregiè faciat.

XIII.

Sensus nostri, non sunt sensibilia radiorū
à rebus effuentium causæ, sed testes.

XIII.

Species non solum spiritales, sed etiā aliæ
naturales à rebus effuent, tum perlūcet tum si-
ne

ne lumine: non ad visum solum, sed ad alios interdum sensus, & præcipue in Spiritu nostro imaginali, tanquam Speculo quodam coalescunt, se seq; nobis ostendunt, & in nos mirabilia agunt.

xv.

NVllus motus perfectior orbiculari, Nec vlla qualitas humanis exposita sensibus, L V C E est vel prior vel præstantior. Corporum igitur præstantissimorum & perfectissimorum, hæc duo maximè propria erunt.

xvi.

Quicquid in mundo est, continuè mouetur aliqua motus Specie.

xvii.

PRo ratione motuū primorum, qui sunt cœlestiū corporū maximè propriae, ceteri inferiorum motus omnes naturales & excitantur et ordinantur. Mouētur autem ipsa Cœlestia aliquando sursum, aliquando deorsum: in anteriorem aliquando partem, aliquando in posteriorem, aliquando versus vnum mundi, vel Eclipticę polū, aliquando versus alterum.

xviii.

IN quatuor huius inferioris mundi Elementis, sunt quatuor distincte qualitates, quæ ab omnibus philosophis, primę vocantur. Quarū effectus naturales, tum principales tum secundarios

tum

tū etiā tertios, quā potes exactissimē discas: Modumq; reducendi tertios ad secundos & secundos ad primos: Itidem tibi est summopere examinandum, quibus casibus, eadem qualitas, diuersorum, imo contrariorum nonnunquam effectuum esse causa possit.

xix.

Si quarūcunq; qualitatum res, & in quacunq; quantitate commiscoantur, ut de compositi illius vera natura fias certior, per artem quandam, Graduationum dictam, tibi est elaborandum.

xx.

EX qua elemētorum, & primarum qualitatū proportione singulē humani Corporis partes humores, & spiritus constent (quā propē fieri potest) Astrologo est peruidendum. In alijs etiam rebus naturalibus idem experiri, atq; intelligere est summē necessarium, & valde iucundum.

xxi.

Semen in se potentia habet generationis cuiusq; integrū & constantem ordinem: eo quidē modo explicandum, quo & concipientis loci natura, et Circumfusi nobis cœli superuenientes vires, cooperando conspirant.

xxii.

Sicut primi motus priuilegium est, ut sine eo torpeant omnes reliqui, sic primæ et præcipuæ qualitatis sensibilis, (nimirum LVCIS) ea est fa-

a.3.

cultas.

cultas, ut sine ea, ceteræ qualitates agere nihil pos-
sint.

xxiii.

O Tι ἀτ διαδοκοὶ ἐπαρτοῦ τοῖσ σῶμασι καὶ δικ ἀντας μετ'
ιαυτὰς ἀπαδ. ἐπούσται τῶν τε σώματος καὶ τοῦ ψυχῆς
παθήμασι τὸ σῶμα σύμπαχον γίνεται. Vnde Medicus per
corp' sanat animā atq; tēperat. Music⁹ autē p animā
corpori medetur & impērat. Qui ergo quā-
plurimis modis tum medici tum musici poterit
supplere munus, is hominum & corpora & ani-
mos pro sua ferē gubernaret voluntate. Verū hoc
est à modestius philosophantibus, mysterii cu-
iusdā instar tractandū.

xxiii.

Illa Deus in Magnete proposuit oculis mortaliū
spectā īa, qualia aliis in rebus subtiliori mētis in-
dagini, & sedulitati experiendi maiori, inuenien-
dā feliquit. Ego tibi vim eius attractiūā primō,
deinde repulsiūā siue abactiūā, tertiō certi cuius-
dā situs appetitionē. Et quartō per solida corpora
radios suos traiiciendi potentiam, nūc solum in
mentem redigo: alias alia eiusdem lapidis, quasi
miracula (diuino fauēte Numinis) explicaturas.

xxv.

DUplices sunt stellarū omnium radii: alii sen-
sibiles siue lūminosi, alii secretioris influen-

tiæ. Hi omnia quæ in hoc mundo continentur, penetrant: illi ne adeò penetrant, quodam modo impediri possunt.

xxvi.

S Telle & vires cœlestes, sunt instar sigillorum, quorū characteres pro varietate materiæ elementaris variè imprimuntur. Quemadmodum & nostrorum sigillorū insculptæ formæ, facilius in unam materiam quam in aliam imprimuntur: elegantius in una, quam in alia: & tenacius in una quam in alia hærent: & in quibusdam ad quandam quasi perpetuitatem.

xxvii.

T Am solida quam diaphana cuncta, quæ intra mundi ambitum existunt, penetrandi vis, cœlestium radiorum maximè propria, magnam illis influendi, siue suas imprimendi vires facilitatem inesse demonstrat. Ut autem cum elegantia quandam, deinde cum tenacitate, vel ad infinitū tempus retineatur immissa virtus, id ex materiæ in quam influitur dispositione vel præparatione artificiosa, tam in visibili forma quam in clementaribus qualitatibus & aliis prouenire debet.

xxviii.

P Rimū mobile est instar speculi sphærici cōcavui, cuius qualcūq; soliditatē nullus stellarū radius penetrare potest, cum nullus esset talis penetrationis vsus apud superos: sunt & aliæ pluræ

plures demonstrationes.

xxix.

Quascunq; vires per sensibiles radios, stelle efficiendo exercent, non solum directis, sed etiam fractis & reflexis illis radiis, tales suas vires ad effectus oportunos promouere possunt.

xxx.

Magnitudines verę non solum terrestris globi, sed & planetarum fixarumq; omnium stellarum, astrologo debent esse notę.

xxxi.

Distantię verę tam fixarum, quam singulorū planetarum à centro terre, quocunq; proposito tempore, astrologo constare debent: sicut & nubium, siue crassioris aëris varię à terra altitudines.

xxxii.

Quibus terre locis, quęcunq; stella siue fixa siue erratica quocunq; dato tempore perpendiculariter immineat: & quantum incidentię directę angulum cum omnibus aliis locis, supra quoru horizontes eadem stella, eodem temporis momento eleuatur, efficiat, cum primis est cognitum necessarium.

xxxiii.

Sensibilem omnem radium, à stelle alicuius corpore ad punctū aliud quodcunq; externū emanantem, ac cum eiusdem stelle conuexa superficie quales vndiq; efficientem angulos, cir cumstat

cum stat conus rectus, radiosus, sensibilisq; cu-
ius axis, ipse dictus radius erit. Vertex vero pun-
ctum illud externum. Basis denique, conuexa
superficiei ipsius stelle ea portio luminosa que
dicto vertici est proxima, terminaturq; per cir-
culi circumferentiam, ab illo termino lineae re-
ctae (a dicto vertice ad stellam ductae) qui ipsam
stellam contingit tantum, descripram.

xxxiii.

R Adiorum a basi luminosa alicuius stelle ad
aliquid externum punctum effluentium,
axis est fortissimus, & reliquorum, quo ipsi axi
fuerint propinquiores, eò erunt remotioribus,
fortiores, respectu dicti puncti de radiis ex pro-
funditate stellicorum corporuni egredientibus,
alius nobis erit dicendi locus.

xxxv.

A Stellis terra minoribus, sensibiles cuncti qui
excuntrradii directi ad terræ conuexitatis,
quantam maximam possunt portionem, ab
ipsarum conuexarum superficiem (que tales stel-
las ambiunt,) portionibus veniunt, que sunt
dimidiis maiores. Et quo terre propiores fuerint
eò a maioribus illis portionibus radios suos
directos terræ cōmunicant: Nunquam tamen
terre conuexitatis dimidiū suis illis sensibili-
bus radiis attingere queunt, sed portionem, eius-
dem dimidio minorem.

B.i.

OMnes stelle terra maiores, plus quam dimidium terrenę conuexitatis, omni tempore suis sensibilibus & directis radiis illustrant: Semper etiam à sue conuexę superficie portione dimidio minore, illos terre impertinent radios. Et quod terrae propinquiores fuerint, eò à minore tali portione radios illos directos ad terram demittunt.

OMnes stellę terra minores, quanto terre propinquiores fuerint, tanto fortiores, eidem suos utriusque generis radios infundunt: licet minorem eiusdem portionem sensibilibus suis directisque radiis affiant, quam quando sunt remotę magis.

OMnes stellę terra maiores, quanto terre viciniores fuerint, tanto fortiores illi suos quos cunque imprimunt radios: & terre etiam maiores portionem sensibilibus suis, directisque radiis illuminant, quam quando longiori sunt semotę interuallō.

Perpende tibi sunt cum summa diligen-
tia, Terre & stellarum quarumcunque cum
terra maiorum, cum terra minorum, portiones
illę Superficiales, Sphaericę conuexitatis, in stel-
lis

lis quidē luminosę, at in terra ab ipsis luminosis
illuminate, quę p̄ variis stellarū à terra interual-
lis, diuersarum fiunt quantitatū. Et tam in terra
quam in stellis terminantur per terminos super-
ficiei conice curtae, à linea recta, tum ipsam ter-
ram, tum ipsarum stellarum corpora contingē-
te, descriptae. Atq; de his portionib' egimus pro-
positionibus. 35. 36. 37. &. 38. *Et hinc ait* *to in* *to in* *to in* *to in*

XL.
Ad quodcunq; punctum totius mundi venit
alicuius stellę conus rectus, radiosus, sensibilisq;,
eiusdem coni basis, minor quidem semper erit,
quam dimidium conuexę superficiei ipsius stel-
lę, cuius ille fuerit conus. Videant ergo astrono-
mi qua ratione, stellarum metiantur diametros.

Quanto eadem stella ab aliquo puncto rotius
mundi remotior fuerit, tanto sis radios coni re-
cti sensibilisq; basis, maior euadit, & quanto pro-
pinquier, tanto minor.

Examinanda tibi erit quantitas huius basis
conicę, in omnı positu cuiusque stellę respeč
Et u nius alicuius puncṭi, ubi cunquę illud punc
tum statuatur.

XLII.
Ensdem stelle Coni recti luminosi longiores, sunt ipsis brevioribus, quibusdam de causis

fortiores: at alias ob causas, lóge debiliores: fortiores quidem èo videri possunt, tum quod eorum bases luminosæ, maiores sunt, tum quia anguli ad verticem, minores fiant. Ex his duabus causis simul iunctis, hæc nascitur ratio: Quod in longioribus conis, copiosiores radii, non incidentes solū sed etiam reflexi, magis vniuntur: unde maior vis circa talem verticem exercetur. Sed naturaliter & simpliciter propinquitas agérit ad id in quod agit, breuiores conos, fortiores efficit.

XLIII.

Quantitatem illius conuexæ superficiei lunaris, quæ quocunq; dato tempore, nobis illuminata conuertitur, accuratè elicias.

XLV.

HOrizontem nostrum verum, illum appellamus circulum, qui circumductu eius linea desribitur, cuius quiescens terminus in terra centro fuerit, alter vero in summo statuatur cœlo: ita ut à nostro vertice in huius circuli centrū demissa recta linea, eidem circulo perpendicularis existat. At sensibilem nostrum horizontem, alibi demonstrauimus esse illam terrestris sphæram conuexam portionem, quæ (omnibus super terre uniformem conuexitatem, remotis impedimentis) nobis est cōspicua tota, terminaturq; per circuli

circuli circumferentiam, ab illo termino linea recta (ab oculo nostro ad terrae contactum ducet) qui ipsam terram contingit, descriptam. Hancque portionem aliquando maiorem, aliquando minorem a nobis posse conspici, pro variâ nostrâ altitudinis ratione supra uniformem terreni globi conuexitatem, ibidem docuimus. Ex hac quidem consideratione pluriina pendent, quæ tum in optica, tum in astrologia magni esse momenti, experientes percipient.

XLVI.

Omnes stellæ maiores terra, ab aliqua sui portione radios sensibiles directos, ad nos mittere possunt, antequam earundem centia ad nostrum verum horizontem oriendo peruenient: Atque ratione eadem, in occasu sub ipso vero horizonte depresso earundem centris, nos tamen illuminare suis directis radiis possunt.

XLVII.

Omnes stellæ cum in horizonte vero alicuius loci terrestris fuerint, plus in recta linea, ab illo loco distant, quam cum supra illius loci horizontem sunt eleuatae: siue uno eodemque die, siue quibuscumque diuersis: modo eiusdem stellæ, in illis variis temporibus, equalis fuerit distantia a centro terræ. Alioqui enim sol in principio oriens, longè nobis propinquior est quam quorum

rum

rum imminet capitibus, in Cancro versas: & hoc
propter suę eccentricitatis magnitudinem: quę
etiam mutabilis est.

xviii.

Solem infra nostrum verum horizontem exi-
stentem, accidentarij sui luminis radios ad nos
ab aëre procurare, Crepusculi eius Luces de-
monstrant: Tres igitur Superiores & fixarū plu-
rimæ, cum magis sub horizonte latent quam ip-
se Sol in Crepusculi matutini principio vel ves-
pertini fine, nobis, sui accidentarii Luminis vir-
tutem, (licet per se non tam sensibilem quam So-
lis) communicabunt, instar quorundā suorū cre-
pusculorum. Planetas etiam Sole inferiores hoc
modo considerandos moneo. Fitq; hoc (vt dixi)
non per principalem aliquem radium, (scilicet
vel directum fractum vel reflexū) sed per Speci-
ci Speciem, vt ὀπτική & κατωτερική periti, vul-
gariter loquuntur philosophi. Qua ratione Sola-
ris Crepuscula inæqualia fiant, vide: & de alio-
rum planetarum Crepusculis (vti nos nunc illa
appellamus) simili perquiras methodo.

xlix.

Qua ratione stellę fixę & singuli planetę tam in-
fra horizontem, quam alibi constituti, ad nos
vel alia terre loca, radios tuin luminis, tum se-

creti-

eretioris virtutis ab ipso cœlo. Luminis autem, nō ab ipso cœlo solum, sed aëre, nubibus, aqua, mó-
tibus, & similibus corporibus reflectant, perscru-
tare; radiorumq; cœlestium fractiones multipli-
ces attēde in aëre & nubib⁹: & infinita Dei boni-
tatem Sapientiamq; admirari et laudare cogēris.

L Ut stella quælibet proprium habet nomen ex ipsius Dei impositione, Sic & natūram in se ha-
bet propriam, qualis in nulla alia, eadem omni-
no inueniri potest.

LL.

AD quodlibet totius mundi punctū, & quo-
libet temporis momento, ab omnibus stellis
fixis & planetis fit talis radiorum cōcursus, qua-
lis ex omni parte similis ad nullum aliud pun-
ctum, nec ullo alio tempore, naturaliter consti-
tui potest.

LL.

KATΩΝΕΙΚΩ. Si fueris peritus, cuiuscunq; stellæ
radios in quamcunq; propositam materiam
fortius tu multo per artem imprimere potes, quā
ipsa per se Natura facit. Hęc quidem Antiquorū
Sapientum multo maxima naturalis Magie
pars erat: Et est Arcanū hoc, non minoris multo
dignita-

dignitatis, quam ipsa augustinissima philosophorum ASTRONOMIA, INFERIOR nuncupata: cuius insignia, in quadam inclusa monade, ac ex nostris Theoriis desumpta, tibi vna cum isto libello mittimus.

LIII.

Si quid vel solis lumen per lunam efficiat, vel quid ipsa ex se sola, nullis imbuta SOLIS radiis, præstare possit, cognoscere quis cupiat: ex plenilunio, & Lunæ eclipsi totali cum mora, artificio catoptrico, elicere potest. Ut ad alia autem, eundem traducat experiendi modum, non opus est ut moneam.

LIII.

Quo magis ad perpendicularitatem super aliquam clementarem superficiem accedit axis radius alicuius stellæ, eò fortius circa talem suę incidentiæ locum, suas quascunque vires illa stella influet: directo quidem modo propter maiorem agentis vicinitatem: reflexo autem, per radios lumenis fortius tunc operabitur, quia reflexi tales radii ad incidentes vicinius conduplicantur. Eccentricitatis ratio, in diuersis zodiaci locis, planetas propiores nobis exhibere potest, cū acutissimus prorsus erit incidentiæ angulus cum nostro vero horizonte, vel alia superficie. At nos, & supra de hac re diximus: & nunc significam⁹ in æquibus

libus a centro terre distantius generalē hunc nos
enuntiare aphorismum: esse tamen tum utilissi-
mum tum iucundissimum cōsiderare exceptio-
nis huius rationē, in variis eccentricorum circu-
lorum locis.

LV.

Quò stellæ eiusdem Mora, supra horizontem
maior fuerit, eo ad suæ cuiuscunq; virtutis forti-
orem facienda in impressionem per directos suos
radios, est accommodatiō.

LVI.

EX horum tantum trium diuersa contempera-
tione, scilicet vicinitatis, anguli incidentiæ, &
Moræ, ò quam multiplex consurgit ratio pro vi-
ribus eiusdem stellæ exercendis, supra alicuius lo-
ci horizontem.

LVII.

Momentanēus quilibet coeli status, tum effe-
ctus suos mætit infinitos, tum in aliorum
eventuum semina, (congruis maturanda con-
stellationibus) vires intēdit ac imprimit efficaces.

LVIII.

Omnium cœlestium motuum, ille velocissi-
mus est quem versus occasum, viginti quatuor
æqualium horarum spatio, æquatoris conficit pe-
ripheria; atque huic, Diutnum Tertiis motum,
vulgariter vocant.

C.i.

LIX.

Quod èquatori sunt propiores paralleli circuli, è citatiore motu versus occasum, illorum circumferentie, æquatoris sequuntur motum :

LX.

Quam inter se rationem habuerint, circulorum duorum quorumcunq; èquatori parallelorum, circumferentie, eandem rationem habebunt, & earundem velocitates in diurno totius motu: Hoc tu ad planetas & stellas fixas transfer, diurnorum arcum respectu. &c.

LXI.

Periodos quascunq; videmus NATVRAE præpotentis inuiolabili lege, à cœlestibus ipsis absolui corporibus, maxima cum diligentia, à nobis animaduertendas asserimus: PERIODVM hoc loco vocamus, planetæ, stelle fixæ, vel aliquius cœlestis puncti, ad priorem locum vel priori valde similem, per circularem motum, completam restitutionem.

LXII.

NATVRA omnes hos recipimus circulos: horizontem Meridianū, æquatorem, & illi parallelos omnes: eclipticam: eccentricos planetarū. epicyclos, & alios, quos ex Theoricis planetarum, accurate discendos, monemus.

Circuli omnes, positionum vulgariter dicti, sunt circuli naturaliter definiti: Cum omnes illi quorūdam aliorum locorum sint horizontes veri, etiamsi infiniti tales, inter horizontem tuū & meridianū statuerentur. At quō propius versus mundi polos accedis, Naturam vides quasi pedimentim istos recusare: duasq; tantū ex tribus illis generalissimis, Cœlestia Themata describēdi vi- is, sibi sub polis assumere: vt et sub æquatore duas præcipue admittit: in locis autem intermediis tres: per meridianos scilicet: circulos, eclipticę longitudinem ad rectos secantes angulos: & per istos horizontales: licet infinitis aliis modis Natu- ra suarum distinguat virium proprietates.

Periodus æquatoris est alicuius in æquatore, vel alterius puncti cœlestis, ad eundem meridianū, restitutio, vigintiquatuor æqualium horarum spatio, per motū Totius diurnum, absolute. Hęc autem omnium cœlestium periodorū, est simpli- cissima, sibiq; semper æqualis.

Dies naturalis, siue periodus Solis diurna, est tempus quod fluit, dum per Totius motum diurnum, Solis centrum ad eundem reducitur meridianum: Ista quidem periodus valde in- qualis

qualis existit longitudinis.

LXVI.

Annus tropicus Solaris, est tempus periodicum quo Sol, per proprium suum motum, ad eundem eclipticę locum restituitur. huius magnitudo hac nostra ætate, obseruata est, dierū esse 365, horarum, 5, & scrupulorum primorum, 55, secundorum autem fere, 20. Mutabilem etiam huius esse longitudinem, obseruationes excellentiū Mathematicorū exactissimę, demonstrant.

LXVII.

Annus Solaris siderius, est tempus periodicum quod labitur interea dum Sol per propriū motū suum, ad eandem stellā fixam redit: vel ad æqualem prorsus distantiam (secundum eclipticę longitudinem) ab eadem stella fixa. Cuius magnitudinem, Thebites Choræ filius inuenit dictum naturalum, 365, horarum, 6, scrupulorum primorum, 9, secundorum autem, 20: Copernicus autem aliquanto maiorem hoc nostro seculo esse, demonstrauit: per, 20, circiter secunda, scilicet.

LXVIII.

Lunares periodos veras, tum ad eandem eclipticę longitudinem, tum ad Solis coniunctionē, exacta ratione per numeros examinatas, pro quocunq; dato tempore, habeas. Sunt enim in-
equalis valde.

LXIX.

Periodus Lunę diurna, siue dies lunaris, est per motum Totius diurnum, lunaris cētri ad eundem meridianum restitutio perfecta: singulari penè diebus, hęc, suam mutat quantitatem. Similes etiam reliquorum planetarū restitutions ad eundem meridianum, considerantes, easdem appellabimus corundem Dies: videlicet vel Saturni, vel Iouis, vel Martis, vel Veneris, vel Mercurii. Fixarum stellarum tardissimus motus, diei vnius spatio, parum exhibebit discriminis inter suam & æquatoris diurnam periodum.

LXX.

Vt Luminarum secūdum eclipticam, ita reliquo rum quinq; planetarum omnes, quas verè & naturaliter conficiunt periodos, tibi omni tempore perpendendas commendamus, tam in eccentricis, quam in epicyclis suis, per proprios suos motus. Simplices quidem per se (quantum potes) ut distinguas, compositas item seorsim, monentes.

LXXI.

Vt Lunę periodicas cum sole coitiones obseruamus, ita & cuiusq; planetę redditum ad alium tardiori affectū motu (vero quidem et proprio) quam is est, cuius restitucionem periodicam consideramus, maxima diligentia notandum significantiam,

ficamus.

LXXII.

Ut motus ille, qui est æquatoris proprius, omnium cœlestium motuum est velocissimus, ita planetarum omnium periodi diurnæ, sunt omnium quas verè conficiunt, breuissimo transacte tempore.

LXXIII.

EX cœlestiū corporum imitatione, quæ in inferioribus regulari aliqua & ordinata fieri ratione cernitur, sinceræ veritatis amantes, studiosæq; experientes, clarissimè elicere possent, quæ res, vel tota, vel in sui aliqua parte, cui planetæ, fixæ, vel plurium stellarum colligationi subiiciatur maximè: ita ut ille planeta, stella fixa vel plurium stellarum colligatio, huius rei vel effectus, præcipuus et quasi proprius significator (astrologorum ut vtamur phrasí) possit censeri. Istam autem imitationem variis posse modis fieri, cuiusvis constare credo philosophati. Nō me ergo est vel in motu solo, vel figura, sed in aliis etiā proprietatibus, & qualitatibus hanc obseruari velle putandum.

LXXIV.

IN qua significatione aliquis planeta, stella fixa plurium stellarum commixtio, vel cœli locus præcipue excellit, ad illum significatorem, omnes reliqui tum planetæ tum fixæ, in illa quidem significata.

Significatione cōparari debēt: ut quid vel auxilij,
vel impedimenti ab illis aliis recipiat, in sui munc-
tis administratione, artificiosa cōsideratur in dagine.

Lxxv.

Quod fixarum mutua interualla ex omni tem-
poris æternitate nūquam sunt mutata, huius ele-
mentaris mundi illis rebus, quæ et sui etiam sta-
tus constantem valde retinēt conditionem, istas
maximè præesse demonstrat. Cum tamen, & iste,
motu quodā (scilicet tardissimo) secundū eclip-
ticę longitudinem versus orientem, tam feran-
tur vniiformiter, ac si omnes vno eodemq; age-
rentur spiritu, hoc quidem & maximarum no-
strarum rerum, seu illarum quas iam, ē nostris,
maximè constantes, suiq; similes maximè, iudi-
camus, mutationes, vicissitudinesq; fieri signi-
ficat. Istarū deniq; per diurnū Totius motū, cir-
cunductio, ad totam illam cœlestem cōstantem
que harmoniam, ex omnibus stellis fixis resultā-
tem, quā sibi mutuo sunt colligatę (quę etiam
rerum omnium quasi Forma prima existit) toti
elementari regno & totam cuilibet eiusdem parti-
culę, per principales partim suos radios, partim
per accidentarios, abundantissimo quidem mo-
do impertiendā, (ita ordinante Totius beneficē-
tissimo & Sapientissimo Opifice) est instituta. Et
hoc ni esset, Nullum, ne vno quidē die (natura-
liter)

liter) præseruaretur in diuiduum.

LXXVI.

Vt fixarum motus proprius, generaliter nobis demonstrat, easdem talium effectuuni esse causas, qui longo temporis cursu, incrementa atq; alterationes suscipiant suas: Sic pro naturę varietate, quę duabus quibuscūq; vel pluribus fixis, tā ex sensibili earum radio, quam ex virtute specificalia inest, ipsius naturam euentus, qui à duabus, vel pluriibus stellis fixis efficitur significaturū, diuersam esse, est necesse.

LXXVI.

A Gens debile, vt actionis fortioris specimen edat, quām agens simpliciter fortius, sēpē visuuenit: & hoc, aliquando propter diuersitatē subiectorum (in quę agunt) in dispositione sua natuua, siue artificiosa, aliquando autem propter alias causas.

LXXVIII.

NOn est ergo mirum, fixarum quasdam, quę inter illas minimę iudicantur, annis singulis certos atq; sensibiles in aëie & alijs rebus effectus producere: Tū quòd illę (licet à nobis maximè distent) terra plus octodecim vicibus maiores existant: tūm etiā, vel quòd materię, in quā agunt, aptissimā inueniunt dispositionem: vel quòd ab aliquo planeta, earūdēni corroborati radii, vi-

uaciōres quasi, firmioresq; in terram torquen-
tur, vel ab accommodatissimo aliquo τον περι-
χοντος ad stellarum exprimendas vires loco, ad-
iutę, tam exiguo temporis interuallo suarū re-
petant virium effectiones. Quid de illis ergo fi-
xis cogitare debemus, quarum alię totum ter-
restrem globum sua mole trigesies, alię quin-
quagesies quater, alię septuagesies, alię octua-
gesies excedunt? Sed illarum (te quęso) quę terre
soliditatem, centies septiesq; sua complectun-
tur magnitudine, quantam credere debemus
esse efficientiam? Ab omnibus ergo omnium
ordinum fixis, diuinissima per cœlum distribu-
tis harmonia, quantam quasi diuinitatē simul
in terras deriuari censendum?

LXXIX.

Slex Diei naturalis tempore, deducatur vna
æquatoris periodus, residuumq; tempus in
æquatoris partes resoluatur, clarissimè appare-
bit quāta æquatoris portio, versus occasum, ve-
rè naturaliterq;, (pr̄ter suam integrā perio-
dum) intra vnius diei naturalis spacium, per as-
censiones (Rectas, nominatas) promoueatur.
Atq; hęc est vera & propria demonstratio illius
utilissimę ac admirabilis astrologicę præcos,
quę cōmuniter DIRECTIO appellatur DIVINA:

d.i.

Quando illum æquatoris progressum Directorium, quolibet die naturali, secundū ascensiones Solaris loci rectas, examinaueris, tunc vna etiam totius cœlestis Machinæ, alium quemcunq; libet, contuere locum: cuius quanta sit facta promotio Directoria, super vel meridianum circulum, vel horizontalem, tali loco accommodatum, interea temporis, dum illam principalem, in Solis loco metimur, diligenter annotabis. Directorij autem motus quantitatem, nunc per ascensiones vel rectas vel obli- quas, definimus.

Fixus Lunari, subtrahas æquatoris periodum, & quantum illo modo, in die vna lunari, cuncta cœlestia loca, pro ratione suarum vel rectarum vel obliquarum ascensionum Directoriè (ut ita dicā) protrudantur, clarū euadet.

Periodus Horizontalis Diurna, planetæ, stellæ fixæ, est tempus quod fluit, dum illorū centra per motum Totius Diurnum, ad eundem restituuntur horizontalem circulum.

Fixus Horizontali Solis vel Lunæ periodo, vñā æquatoris periodum subtrahere: & residuum, illā æquatoris portionē monstrabit, quæ (præter vnam

vnam sui integrā revolutionem) versus occa-
sū, talis periodi spatio, Directoriè promouetur.

LXXXIIII.

Licet Solis & Lunę, generalissimę fuerint &
clarissime vites, in hoc directionum artifi-
cio: Reliquorum tamen quinq; planetarum
(maximè in eorum propriis significationibus)
multiplices efficientiæ, simili debent obseruari
disciplina. tam in eorum diurnis ad meridia-
nos reuersionibus, quam ad horizontales quo-
cunq; circulos. Nullibi autem nos, aliis quam
veris uti stellarum motibus, memineris. Valeat
ergo qui vel singulis diurnis planetarum dire-
ctionibus, vel annuis (de quibus alibi agemus)
certam, eandemq; prescribunt vel graduum vel
minutorum, quantitatem.

LXXXV.

Périodi diurnę quinq; planetarum, quando
retrogrado feruntur motu, æquatoris perio-
do sunt minores. Vnde per istos, tum æquato-
rem, tum alia singula mobilia cœli loca versus
orientem postponi est necesse. Hancq; æqua-
toris periodi anticipationem, Veteres, Directio-
nem conuersam appellabant. Hanc autem tam
ad meridianos quam etiam horizontes referri,
non est necesse pluribus docere: aut æquatoris
periodum ex retropedantium periodis diurnis
quibuscūq; auferri debere: cum satis per se sint

D.2.

clara.

clara.

LXXXVI.

EX I O V I S periodis diurnis, ad æquatoris periodos comparatis, vera patet & physica demonstratio directionis cuiusdam, ab Antiquis, PROFECTIONIS ANNVAE, nūcupatę: In qua cœlestia loca, solum quinq;, per vnum circiter dodecætemorum, versus occasum promoueri tradunt. Verum si vel Profectionis istius partes, ad Iouis verum diurnum motum: vel ipsam annuam Profectionem integrām, ad Iouis verum motū in vno āno solari, referre velis (ut naturæ facere vrgebit) clariss: mē tunc cernes, nec directo semper modo ista dirigi: nec eandem esse (singulis annis) graduum multitudinem, quæ vel super meridianos, vel horizontes varios, pro ratione Iouialis motus veri, integræ Profectioni annuæ respondeat: Deniq; non solum quinque loca ita cōsiderari posse aut debere, sed infinita ferè, tam planetarum scilicet, quam fixarum. &c.

LXXXVII.

Quomodo DIRECTVS Planetę motus, non solum ad eiusdem maiorem supra nostrū Horizontem exhibendam Moram, confert, esse perpendicular: sed qua etiam ratione, intra suam Diurnam periodum, Harmonicam illam æquatoris periodum complecti, eundem facit:

facit: & ad præcipuum suum deniq; munus con-
ficiendum (secundum eclipticę scilicet Longi-
tudinem) multo reddit habiliorē, significamus.
PLANETAS ergo, cursu directo progrediētes, gene-
raliter iudicare fortiores, fortunioq; quodā affe-
ctos, non est à ratione alienum. Vnde motu La-
tos VELOCI, certissimum est, plus tum habere
fortitudinis, suāsq; tum fælicius peragere signi-
ficationes. Quando cum planetarum veloci-
tatu, etiam concurrit eorundē ad terrā propī-
quitas maior, ex Theoricis cōstare tibi potest.

LXXXVIII.

Planeta RETROGRADVS, Naturę constans
decretum quodam modo perfringere vi-
detur: periodum suam diurnam breviori absolu-
uendo tempore quam ipse èquator: cuius
motus, èo quod citatissimus est, sibiq; semper
equalis, Temporis fit nobis norma. Secundò
cum ex generali Naturę instituto, Cœlestia cū-
æta, in motus diurni ratione, primū sequi mo-
bile deberent, Retrogradus autem iste planeta,
(quasi sibi commissis habenis) suo nisu, primo
Mobili aliquā huius sui muneris particulā præri-
pere videtur. Tertiò ex Diurna sua quaq; peri-
odo, aliquam illius vniuerialis Harmonię par-
ticulam excludit: & post aliquot elapsos dies,
notabilem Totius portionem, versus ortum re-
pulisse

pulisse videbitur: quādamq; magnam equatorij
Iniuriam intulisse: cum occasum ille versus per-
petuō rotari debeat. Quintō, pertinax iste pla-
neta, munus suum proprium, prēcipuumq; de-
serere videtur. propria enim cūiusq; planetę pe-
riodus, versus ortum absolui debet. Sextō, op-
portunitatē illā qua ad suas fortius exēcendas
vires, vti poterat, (ob moram supra nostrum
horizontem maiorem) recusare iudicabitur.
Nec Solem igitur, neque lunam (omnium cor-
porearum c̄reaturarum prēstantissimas, mun-
doq; elementari beneficentissimas, imò rerum
hīc omnium quasi parentes) istis implicari re-
tropedationibus, voluit Deus. Neq; reliquos
quidem: nisi ad breue quoddam tempus, si ad
integras eorum periodos, illud conferas) tali vti
tergiuersatione, patitur. Verum nullo cum
N A T V R Ā V N I V E R S A L I S incommodo, hoc
ab istis patratur. Non magis quam acerrimē illę
infinitarum penè rerū Antipathię, N A T V R Ā
V N I V E R S A L I S statum vlo modo labefactant,
quin ad gratissimum potius ornatum egregiè
ficiunt, & ad N A T V R Ā perpetuandam inco-
lumentem, cōducunt vel maximē. EX RETRO-
GRADATIONE tamer, particularis aliquis effe-
ctus (quem scilicet talis planeta in se receperat
perficiendum). interim non promouetur, sed
qua-

quasi retroagit: factaque infecta fieri videntur.
At quis est, qui hec non esse tum in politicis, tum
œconimicis negotiis necessaria, summeque in-
terdum utilia cernat? Satiusque esse recurrere (ut
dicitur) quam male currere? Iuuat ergo interdum
planeta retrogradus, licet non directo ordine,
sed quasi fortuito, & ex abrupto: & in contraria
ferè significatione.

LXXXVIII.

PLANETÆ in maximis suis à terra distantiis,
circa sua scilicet Apogea versantes, in rebus qua-
rum tunc fuerint proprii significatores, fortius
suas exercent vires, quam in eisdem faciunt, quā-
do terre, circa sua nimirum perigea, proximi fe-
runtur. Contrà autem, in aliis sibi subiectis re-
bus viuacius efficaciusque operantur in sua ma-
xima ad terram propinquitate, quam in eisdem
operari possunt, quando à terra, quam queant,
longissimè distant. Huius Aphorismi demon-
stratio ex 45. 73. 77. & aliis prius explicatis apha-
orismis, maximum suum & lumen & robur ha-
bet. Ut ergo in eadē, rerum per eundem pla-
netam significatarum, specie, distinctè exacteque
judicium proferas, loca maximarum & mini-
marum à terra distantiarum, pro unoquoque pla-
netā, sint tibi prius nota.

Quoniā Solis non est semper æqualis potē-
tia, nec eadē significādi ratio: singulorūq;
etiam planetarum sint distincte significationes
ac alię alięq; corundem fiant vires, non debet
idem de vniuersiūsq; planetę COMBUSTIONE,
pronuntiari Iudicium. Licet autem Solis excel-
lentissima fuerit & potentissima virtus, non ta-
men semper lædet dum alium planetā COMB.
RERE Astrologi dicunt: fieri quidem potest ut
ille, combusti planetę naturam ad amplitudi-
nem quandam & magnificentiā euehat, cius-
dem omne ius, in suas vires transferens. Sed dū
lædit, varia est ratio. Ex graduationum regulis
de quibus supra aphorismo, 19, egimus, quid sit
omni tempore de tali combustionē statuendū
(quantum ad sensibilium radiorum operatio-
nem) simplicibus semel definitis planetarum
naturis, clarissimè depromi potest.

Nullus est terrestris globi locus, quem Sol,
Saturnus, Iupiter, Mars, aut stella fixa que-
cunq; nō illustrat suo directo sensibiliq; radio,
spatio vnius suarum diurnarum periodorum,
dum sub æquatore, secundum sua vera ferantur
loca. Maximum igitur huius loci priuilegium:
ex quo, tantillo tempore, totus terrię orbis, sen-
sibilibus directisq; horum radiis illuminari, fo-

DVꝫ quæcūq; stellæ, in locis ANTISCII secū-
dum æquales, & in eandem mundi partē
declinationes positæ, æquales supra eundē ho-
rizontem verum, acquirunt moras. Et in æqua-
libus ab eodem Meridiano distatiis, omnes suę
radiosq; incidentiæ angulos, cęquales facient. Vn-
de per metum Totius diurnum, suis radiis, istę
stellę, terrestre quoddunq; corpus, per mutuas
vices ita inuoluunt implicantq;, ac si eiusdem
illis esset similis commissa cura. Ex natura ergo
ita cooperantiū stellarum, & interualli carūdē
schematici, sive aschematici ratione, qualis ab
eisdem, in (notꝫ constitutionis) proposito cor-
pore, ut generaliter expectandus effectus inue-
niri potest.

LIcet cœlestis cuiusq; circuli, equatori paral-
leli, pars illa, quæ Sub Meridiano alicuius
loci extiterit, (ex omnibus illius paralleli parti-
bus) cum eius loci horizonte vero, incidentiæ an-
gulum faciat maximum: Tamen eclipticæ illa
pars solum quę ab horizonte Nonagesima fue-
rit, altissimè semper supra horizontem eleuabi-
tur. Hanc autem nonagesimā partē rarissimè in
Sphera obliqua, at in Sphera recta, sęper sub Me-
ridiano inueniri, cuius, vel mediocriter in A-

stronomicis versato, notissimum esse scio. Hinc
in locis, quorum Vertices inter equatorem &
mundi polos fuerint, illa eclipticę pars, quę sub
meridiano, quocūq; proposito tēpore reperia-
tur, Cor cœli, appellari cepta est, Nonagesima
autem pars ab ascendentे loco, Domus decima
xcliiii.

S Telle omnes, vt sunt Luminis participes, ita
(prēter suorum insensibilium radiorū & spe-
cificas suas vires) caloris cuiusdam sunt efficien-
tes causę. xcv.

Vt SOL singula cœlestia corpora, sua superat
magnitudine, Sic cœlestis Luminis quasi fons
perennis ac immensus est: calorisq; nobis, sensi-
bilis, ac vitalis, prēcipuus effector.

xcvi.

Illum Calorē, quem Solis radiosī Coni tota
Basis (ipso tunc Sole, in sui circuli Perigæo, &
in minima Eccentricitate versante) in illud ter-
renę Superficiei naturale punctum, quod tum
sui radiosī coni vertex fuerit, tum etiam cui Sol
perpendiculariter imminet, efficiendo exerceat
(doctrinę huius nostrę illustrandę gratia) esse
potentię cuiusdam, instar Sexaginta, siue centū
graduum, ponere solemus

xcvii.

NOn potest ergo nobis ignotū esse, quāto ca-
lore suo proprio, aliud quodcunq; terreni glo-
bi

bi punctum, cui SOL in quovis alio sui circu-
li loco, perpendiculariter imminere potest,
afficiet: respectu illius sui maximi caloris.

XCVIII.

ET qui Solis sibi impendetis calorē, in aliqua
conuenienti materia apte experiri nouerit, Is
non secūdum proportionem solū, sed etiā secū-
dū rei veritatem, intelliget quantū calorē omni
alteri pūcto terrestri cui imminere potest, imper-
tiet.

XCIX.

Data proportione inter duos caloris gradus
quos Sol in duobus diuersis sui Circuli lo-
cis, in terrena loca, illi perpendiculariter subie-
cta, exercet: Si, quocunq; dato tempore, (lucē-
te nobis Sole) per aliquod artificium nostrum,
a nobis sensibiliter excitari potest Calor, qui
vni dictorum fuerit equalis, possibile est etiam;
per artificiū & industriā nostrā, vel eodē momē-
to, vel alio quocunq; (Lucēte Sole,) talē caloris
gradū sensibiliter excitari, qui illi alteri sit equalis.
Adquātā autē distātiā, hic nō est explicādi locus.

C.

Per hos eosdem Canones, accuratius exami-
na, quantum reliqui planetę a Solis virtute
calefactiua deficiant, ratione basium suarum
Conicarum, respectū alicuius puncti terrestris
cui perpendiculariter imminere possint, in mi-
nimis eorundem a centro terre, distantiis. Isto.

rum bases & distantias, ad Solis basim & distan-
tiā comparabis: & calores ab ipsis procreatōs in-
telliges. HOC tamen memoria tu semper tene
as firma: ynumquemq; Planetam, ex sui proprii
corporis ratione, sensibilem aliam qualitatem,
generali caloris comiscere virtuti. Et qualis illa
fuerit, non in omnibus solum planetis, sed stel-
lis etiam fixis, (Si 53, aphorismum experiaris)
per lunam expiscari potes: et aliis etiam viis.
SOLI DEO GLORIA.

C I.

Varietas Lunaris caloris, in quodcunq; cui
perpendiculariter imminere potest pun-
ctum, per Solis etiam canones cognosci potest.
Scilicet, si non solum eius, à terra distantiam,
sed suę etiam illuminatę partis conuexę, quę ad
terram conuertitur, quantitatem, (instar ipsa-
rum conicarum basium in aliis planetis) quo-
cunq; proposito tempore examinemus. Non
tam aptè tamen lunares sese (ad operadū) coād-
iuuare radios, in corniculati eius figura, quam
cum ad orbicularem magis accedat, Cauti &
diligentis Astrologi iudicio, relinquo conside-
randum: vt & alia in ipsis aphorismis multa.

C II.

VT LVX & MOTVS sunt cœlestiū corporū
maximè propria, ita inter planetas, SOL,
Luce

LVCÉ propria omnes alios superat: et LVNA proprii MOTV spernicitate reliquos omnes vincit. Hi ergo duo, omnium planetarum, excellētissimi, meritō censemur.

CIII.

LVNA potētissima est humidarū rerū moderatrix: humiditatisq; excitatrix & effectrix.

CIII.

VT Solis excellentem LVCEM, prēcipuum vitalis caloris moderamen comitatur: ita cum LVNE MOTV, mira quadam analogia, coniuncta est eius vis humiditatis effectiua & moderatrix.

CV.

LVNA quò terre propinquior, & proprio motu, quò fertur velociori, eo suum in res humidas, potentius exerceat dominium.

CVI.

SOLEM & Lunam omnium in elementali mundo nascentium & viuentium, tum procreationis tum conseruationis, prēcipuas (post Deum) & verè physicas esse causas: ex his fit manifestissimum. Per Calidum et Humidum, παντα συκηγινεται καὶ ἀνεται, (vt philosophi nostri verbis vtar). Ista enim duo solū, γονιμα sunt.

CVII.

Anni constitutionem generalem, ex quoli-
c.iii. bct

bet ferē die, per quandam analogiam, esse de-
monstratā videmus. Habet enim quilibet Dic-
naturalis, suum, tum ver, tum Aestatem, tum
Autumnum, tum Hyemem. Ex solo ergo So-
lis calore, per se partim, partim per accidens,
omnes primæ produci possūt qualitates, & ne-
cessario ordine. In quibus si principia, media
finesq; statuamus, Duodenarii cuiusdam rati-
onem cernemus. Et pulchrum est considerare,
quo modo tandem sub ipsis Mundi polis, ipse
Annus est nisi instar Diei vni⁹ naturalis. Apho-
rismum istum ad altiora traducas, et maximum
secretum habes, tu, qui Trinitatis in vnitate
mysteria tractas physica; & ad Noctis multico-
loris Nigredine, opus inuoluendum tuum,
anhelas.

CVIII.

VIginti sex diuersas habitudines, quæ inter
fixa sidera & Solē esse possunt, pro diuerso isto-
rum & Solis in quatuor Angulis positi, ad ali-
os etiam planetas transfer: maximè ad lunam:
Sicq; consurgent, ex omnibus planetis, cum
stellis fixis, hoc modo comparatis, 182 diuersæ
rationes, considerandæ. Ex magnæ constructio-
nis Ptolomæi, libro octauo, has discess ad Solem
habitudines.

CIX.

Corporis

Corporis imperfæctio, proxima & maximè propria Mortis causa est, non Anima. Mortis ergo naturalis, causa quoque naturalis: Ex Naturæ igitur generalibus gubernatoribus, generaliter pendet & præsignificatur.

CX.

Anima humana, & forma vniuscuiusq; rei specifica, multò & plures & præstantiores virtutes, operationesq; habet, quam vel ipsum corpus, vel eiusdem rei materia.

CXI.

Insensibiles planetarum radii, ad eorum sensibiles, sunt instar animæ cuiusdā ad suū corpus.

CXII.

Siderum quædam, catenus M A L E F I C A aliquādō vocātur, quatenus eorū impressas vires, humana VOLVNTAS, in corrupta natura, ad malum exitum abire vel patitur, vel impellit: Ipsa enim sidera per se nihil operantur mali.

CXIII.

Omnium rerum in mundo elementari existentium, quæcunque fuerit diuersitas naturalis, ea ex duabus præcipue procedit causis: scilicet ex materiarum diuersitate, & varia stellorum radiorum operatione.

CXIII.

Omnis res quantumcunque exigua, in mundo elementorum existens, totius cœlestis

Har-

Harmoniæ est effectus; siue exemplum quoddam
& imago. At in quibusdam rebus, hoc clarius
quam in aliis appareat.

Cxvi.

Quoniam Septem planetæ, 120 diuersas coiunctiones nobis exhibere possunt (scilicet dum bini coniunguntur, 21: dum terni, 35: dum quaterni 35. dum quini 21, & dum seni, 7: & dum omnes simul copulatur, 1) verissimeque; summus dictet philosophus, quod ἐν ἀντανταῖς καὶ γνῶσεις τῆς γηνομετρῶν ἐν τῷ κόσμῳ τῆς γηνομετρίας καὶ τῆς Φθορᾶς. Circa illas 120 coniunctiones, generalissimam hanc nos proponimus Methodum. Quando solum duo ex septem, copulatur, 21 variae esse possunt coniunctiones: & in illarum singulis, quis duorum planetarum fuerit fortior, considerari debet. Ex duorum ergo coniunctione, 42 diuersæ oriuntur considerationes: Eademque; ratione, ex trium corporali coniunctione, 210: ex quatuor, 840: ex quinq; 2520: ex sex, 5040: & ex septem, 5040 variae considerationes prouenire possunt. Qui omnes considerationum modi, fiunt 13692: qui tantum ex corporalibus planetarum coniunctionibus pendent: eorum etiam viribus, generalissimè tantu, & non ad certos gradus (vnde innumeræ ferè myriades, considerationum variarum, procreatæ sunt) suppositis esse inæqualibus.

CXXV.

EX ANALOGIA corporum cœlestium tam in seipsis, variè consideratorum, quam inter se mutuo comparatorum: & illorū omologa semper, in isto elementorum regno, (ex arte à nobis supra tradita) accuratè secernendo, amplissimam tu tibi viam ad perfectam Astrologiæ sapientiam, sternes.

bus: varios in de modos, per methodū prius explicatam, eliciemus 20295: quibus si iungamus in e qualitatis absolute modos 5040, consurgent modi 25335, generalissimi quidem: in quibus per graduationū regulas, philosopho est dignissimum exerceri: utilitatem enim reportabit, &

f.i.

volup-

omnes immi copulatur, 1) verissimeq; summus
dictet philosophus, quod ἐν ἀνταῖς κεῖται ἡ γνῶσις
τῆμ γνωμενῶν ἐμ τῷ κόσμῳ τὸς γνῶσιός καὶ τὸς Φθορᾶς, Cir-
ca illas 120 coniunctiones, generalissimam hanc
nos proponimus Methodum. Quando solum
duo ex septem copulatur, 21 variae esse possunt co-
iunctiones: & in illarum singulis, quis duorum
planetarum fuerit fortior, considerari debet. Ex
duorum ergo coniunctione, 42 diuersae oriuntur
considerationes: Eademq; ratione, ex trium
corporali coniunctione, 210: ex quatuor, 840:
ex quinque, 2520: ex sex, 5040: & ex septem, 5040
variae considerationes prouenire possunt. Qui
omnes considerationum modi, fiunt 13692: qui
tantum ex corporalibus planetarum coniuncti-
onibus pendent: eorum etiam viribus, genera-
lissime tantu, & non ad certos gradus (vnde in-
numeræ ferè myriades, considerationum varia-
rum, procreantur) suppositis esse inæqualibus.

Penitus Naturæ virtutes introspicentes, eorumq; etiam, quæ superius, clarissimè varijsq; modis, confirmauimus, satis memores: circa vnamquamq; mundi rem, omnium. septem planetarum radios, secretioris influentie, aut sensibiles principales vel accidentarios, omni tempore concurrete, cōmiseriq;, certissimum esse afferimus: perpetuamq; horum omnium, in rebus mundi omnibus (effectuum certe naturalium ratione, licet non secundum ipsorum vera in Cœlo loca) manere coniunctionem. vnde si inæquales semper eorum essent vires, Natura 5040 modis variis generalissimis, eorum dispensaret operationes, quantum ad virium differentias. Verum, si interdum duos, equalibus fortitudinis numeris affici, interdum tres, interdum quatuor, interdum quinque, interdum sex, & interdum omnes (licet rarissimè) consideremus: æqualitatemq; istam vel in supremo vel in simo vel intermediis posse inueniri gradibus: varijs inde modos, per methodū prius explicatam, eliciemus 20295: quibus si iungamus inæqualitatis absolute modos 5040, consurgent modi 25335, generalissimi quidem: in quibus per graduationes regulas, philosopho est dignissimum exerceri: utilitatem enim reportabit, &

voluptatē immensam. Et quō istorum duorum Aphorismorum veritatem, rationemq; logistica-
cam intelligeres, en tibi praxeos nostrę quā-
dam formulam, in multis aliis etiam rebus uti-
lissimā. Facileq; poterit industrius artifex, hāc
Methodū ad infinitatem quandam extendere,
& nō pati in septenario solū consistere numero.

Pro Aphorismo

Pro Aphorismo

CXVI.

CXVII.

1	1	0	0	7	5040
2	2	21	42	26	15120
3	6	35	210	35	4200
4	24	35	840	44	840
5	120	21	2520	53	120
6	720	7	5040	62	14
7	5040	1	5040	70	1

13692

25335

Accipitantes secundum coniunctiones variarū: & inequalitatis (ex equalitate profectar) transpositione, consideratio-
nū rationes variarū.

Inequalitas ex equalitate producā.

Plancte & qualis fortitudinis coniuncti

Coniunctionum variarū per coniunctiones numerum trispotuum. Multiplications.

Varietates coniunctionū binorū ternorū. &c
Trinipotentes secundum inequalitatis
Generalia discrimina.

Plancte in cōfīlis sortiūdinis cōnūcti comp.

Quoniam ratio constructionis secundæ partis
istius tabellæ difficultor videri possit, ut studiosi
in hac re aliquantulum iuuentur, exemplo ad-
hibito, eandem explicabo,. Si bini planetæ tan-
tum, ex septem, æqualis statuantur esse fortitu-
dinis: inde inter omnium fortitudines, sex ge-
neralissimæ habebuntur differentiæ (ut ex quin-
ta & sexta columna patet) At per tertiam colu-
nā, binaria coniunctio inter septem planetas, 21
varijs modis, alia aliaq; esse potest: Et per secun-
dam columnam, planetarum sex inæquales for-
titudines, 720 modis diuersis considerari possūt.
Multiplico igitur 720 per 21, & prodeunt 15120.
quem numerum in ultimæ columnæ secundo
descendente loco inuenies: Eadem est operan-
di ratio, cum tres, quatuor quinq; vel sex, æqua-
li supponantur esse prædicti fortitudine: Deniq;
ad ampliorem huius rei explicationem, en tibi
breuissimam operis formulam.

Planetae æqua- li prædicti for- titudine.	2	21	Coniunctiones variæ ex binis planetis.
	1	105	
Fortitudinum inæqualitates.	6	720	Transpositiones inæqualita- tes in senario numero.
Productum.	11520		

CXVIII.

CVm in anni alicuius Solaris Reuolutione,
alterius planetæ periodi principio, vel quo-

cūq; alio tēpōre, fortis aliqua notabilisq; in ce-
lo fuetit vel planetarū inter se, vel planetarū
cum fixis, configuratio: per totum terrę orbem
astronomicē circumspice, quis locus fortissimā
propriamq; cœli figuram in quocunq; velis sig-
nificato, talis configurationis momento obti-
neat vel obtainere possit. Hinc enim non solum
a naturis, euentus proprios maximē, sed ab e-
uentibus egregiis Locorum terrę particulariū,
proprias planetarum, fixarumue eliciendi natu-
ras, modus datur insignis, secretusq;. Hinc eti-
am Sapiens (modò Cosmopolites esse possit) no-
bilissimā Scientiam haurire potest: siue de pro-
speris procurandis, siue remouendis noxijs: vel
econtra:tam sibi quam alijs. Locorum terrestriū
opportunitas, tanti est momenti.

X αριστος της κοσμικησ ουη παθειασ, τοισ ανθρακισ ποιοσ εποιηθη
νται. ut nos Mercuri⁹ ille re maxim⁹ docuit.

I Κενα τα δεῖα, καὶ ἐπόντα μηπεισ φρά, τέμη τῷ κόσμῳ τῷ μη
σικῶσ γηράταρ, δικιχειαρ φιλάσειρ.

SOLI DEO HONOR ET GLORIA.

LONDINI.

Excudebat Henricus Suttonus

Impensis Nicolai England.

Anno à virginco patris

1558.

Iulio.

2

EVIS ET

X. in breve impressione vidi
schwefigum alium hinc velutrum
laborum suu. signum sanguinem
hig vob' gemitum lumbis.
Sic circuifprefisse constat

magos, grando gillum
viduerunt, christo rado.

UDICAN-
AVSIS
thodo
om-
ol-

vero & licito Astro-
um, virum in om-
nium, artiumq;
e prstantem,
ripta.

rea libellus de Prstantioribus
tutibus: IOANNA Dee
auctore.

ONDINI.

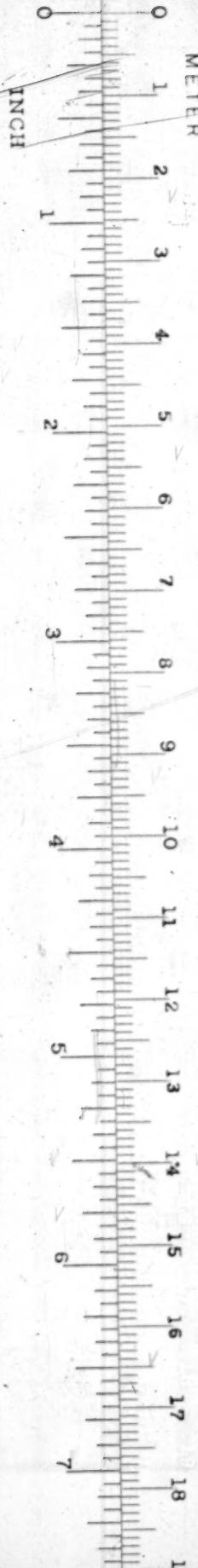
ANNO. M. D. LVIII.
Mense Julio.

ct
lo
ci
aff
pri
nili
nca
an:
ucn
prop
ras, n.
am Sa
bilissim
specris p
econtras
oppottur
D
X
A
Kevà Tà Cé
σικάστην

so

Ex

enomulo
-ouplov.

VI.

is Suttonus
gland.

in Suttonus
gland.

2

BREVIS ET

PERSPICVA RATIO IVDICANDI GENITVRAS, EX PHYSICIS CAVVS
& vera experientia extructa: & ea Methodo
tradita, ut quiuis facilè, in genere, om-
nium Thematum iuditia inde col-
ligere possit: CYPRIANO Leouitio
à Leonicia, excellente Ma-
thematico, Autore.

¶¶
¶
¶

PRAEFIXA EST Admonitio de vero & lictio Astro-
logiæ vsu: per Hieronymum VVolfium, virum in om-
ni humaniore literatura, linguarum, artiumq;
Mathematicarum cognitione præstantem,
in Dialogo conscripta.

¶¶
¶
¶

ADIECTVS EST præterea libellus de Præstantioribus
quibusdam Naturæ virtutibus: IOANNES DCE
Londinense Authore.

¶¶
¶
¶

LONDINI.

ANNO M. D. LVIII.
Mense Julio.